

Қазақстан Республикасы мен Испания Корольдігі арасындағы инвестицияларды өзара ынталандыру және қорғау туралы Шартты Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесіне бекітуге енгізу туралы

Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің Қаулысы 1995 жылғы 7 ақпан N 130

Қазақстан Республикасының Министрлер Кабинеті қаулы етеді:
Қазақстан Республикасы мен Испания Корольдігі арасындағы
инвестицияларды өзара ынталандыру және қорғау туралы Шарт
Қазақстан Республикасының жоғарғы Кеңесіне бекітуге енгізілсін.

Қазақстан Республикасының
Премьер-министрі

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ МЕН ИСПАНИЯ КОРОЛЬДІГІ
АРАСЫНДАҒЫ ИНВЕСТИЦИЯЛАРДЫ ӨЗАРА ЫНТАЛАНДЫРУ ЖӘНЕ
ҚОРҒАУ ТУРАЛЫ
Ш А Р Т**

Бұдан әрі "Уағдаласушы Тараптар" деп аталатын Қазақстан
Республикасы мен Испания Корольдігі
екі ел үшін де тиімді өзара экономикалық ынтымақтастықты
нығайтуды қалай отырып,

бір Уағдаласушы тараптың екінші Уағдаласушы Тараптың аумағындағы
инвестициялары үшін қолайлы жағдай жасауға ұмтыла отырып,
осы Шартқа сәйкес инвестицияларға жәрдемдесу мен қорғаудың осы саладағы
бастамаларды ынталандыратындығын мойындай отырып,
мына төмендегілер жайында келісті:

1-бап. Анықтамалар

Осы Шарттың мақсаты үшін:

1. "Инвестор" термині кез келген Уағдаласушы Тарапқа қатысты мынадай

мағыналарды білдіреді:

а) испан жағының жағдайында оның Ұлттық заңдарына сәйкес президент, ал Қазақстан жағының жағдайында Қазақстан Республикасының азаматы болып табылатын жеке тұлға;

б) кез келген заңды тұлға, оның ішінде тиісті Уағдаласушы Тараптың заңдары мен нормаларына сәйкес құрылған жағдайда корпорациялар ретінде тіркелетін және іс жүзінде осы Уағдаласушы Тарап аумағынан басқарылатын компаниялар, ассоциациялар, сауда кооперативтік объектілері мен басқа да ұйымдар.

2. "Инвестиция" термині инвестицияларды қабылдаушы елдің заңына сәйкес сатып алынған ықтимал товарлар мен құқықтар сияқты активтердің кез келген түрі дегенді білдіреді, атап айтқанда;

- акциялар мен компанияларға қатысудың басқа да нысандары;
- экономикалық құндылықтарды жасау мақсатында жүзеге асырылатын, осы мақсат үшін берілетін, не капиталға айналған, не капиталға айналмаған әрбір заемды қоса алғанда, салымдардың барлық түрлерінен пайда болатын құқықтар;
- қозғалатын және қозғалмайтын мүлік, сондай-ақ ипотека, мүлікті қарыз немесе кепіл үшін ұстап қалу құқығы сияқты кез келген басқа құқықтар;
- патенттер мен сауда белгілерін, сондай-ақ өндірістік лицензиялар мен ноу-хауды қоса алғанда, интеллектуалды меншік саласындағы кез келген құқықтар;
- заңға немесе контрактіге сәйкес рұқсат етілген экономикалық және коммерциялық қызметпен шұғылдану құқығы, атап айтқанда, табиғи ресурстарды барлау, жобалау, өндіру және пайдалану құқығы, бірақ бұлармен шектеліп қалмайды.

3. "Кіріс" терминінің жоғарыда мазмұндалған анықтамаға сәйкес инвестициялардан алынатын кіріске қатысы бар және, атап айтқанда, пайданы, дивидендтер мен проценттерді қамтиды.

4. "Аумақ" термині Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысының құрлық жерінің аумағы мен аумақтық сулары, Уағдаласушы Тараптардың әрқайсысының аумақтық шекарасынан әрі созылып жатқан айрықша экономикалық аймақ пен құрлықтық шельф дегенді білдіреді, халықаралық құқыққа сәйкес табиғи ресурстарды пайдалану, барлау және сақтау мақсатында олардың юрисдикциясы мен егемендік құқықтары болады немесе болуы мүмкін.

2-бап. Жәрдемдесу және қабылдау

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары арқылы жүзеге асырылатын инвестицияларына мүмкіндігінше жәрдемдесуге және оны инвестицияларды өз заңдары мен нормаларына сәйкес қабылдауға тиіс.

2. Осы Шарт екінші уағдаласушы Тараптың аумағында оның құқықтық талаптарына сәйкес бір Уағдаласушы Тараптың инвесторлары арқылы күшіне енгенге

дейін салынған инвестицияларға да қолданылады.

3-бап. Қорғау

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында өз заңдары мен нормаларына сәйкес екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары арқылы салынатын инвестицияларды қорғайды және басқаруды, дамытуды, қолдауды, пайдалануды, игеруді, ұлғайтуды, сатуды дәлелсіз және кемсітушілік шаралармен нашарлатуға және, егер бұл орын алып отырған болса, мұндай инвестицияларды жоюға тиіс емес.

2. Әрбір Уағдаласушы Тарап осы инвестицияларға қатысы бар қажетті рұқсатты беруге тиіс және өз заңдарының шегінде өндірістік лицензияларға, техникалық, коммерциялық, қаржылық және әкімшілік көмекке байланысты жұмыстар мен контрактілерге рұқсат берілуін шешуге тиіс.

3. Әрбір Уағдаласушы Тарап сондай-ақ қажет болған жағдайда екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары жалдаған консультанттардың немесе сарапшылардың қызметіне байланысты талап етілетін рұқсатты береді.

4-бап. Режим

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары салған инвестициялар үшін әділ және тең құқықты режим жасауға кепілдік береді.

2. Бұл режим әрбір Уағдаласушы Тараптың аумағындағы үшінші елдің инвесторлары салған инвестицияларға жасалатын қолайлы режимнен кем болмауға тиіс.

3. Алайда бұл режим бір Уағдаласушы Тараптың үшінші елдің инвесторларына оның мүшелік дәрежесіне немесе кез келген бұрыннан бар немесе болашақ еркін сауда аймағына, кедендік одаққа, жалпы рынокқа немесе кез келген Уағдаласушы Тарап болып табылатын немесе бола алатын осындай халықаралық келісімге байланысты берілуі мүмкін артықшылықтарға қолданылмауға тиіс.

4. Осы бапқа сәйкес берілетін режим салықтық жеңілдіктерге және салықты төлеуден босатуға немесе кез келген Уағдаласушы Тарап қос салықты жою туралы келісімге немесе салық туралы кез келген басқа келісімге байланысты үшінші елдің инвесторларына беретін басқа да осындай артықшылықтарға қолданылмайды.

5. Осы Баптың 2-тармағындағы ережелерге қосымша ретінде әрбір Уағдаласушы Тарап өзінің заңдарына сәйкес басқа Уағдаласушы Тарап инвесторлары жөнінде өзінің төл инвесторларына жасалатын қолайлы режимнен кем емес режимді қолдануға тиіс.

5-бап. Национализация және экспроприация

1. Национализация, экспроприация немесе бір Уағдаласушы Тараптың өкімет орындары аз аумағында екінші Уағдаласушы Тарап инвесторларының

инвестицияларына қарсы қолдануы мүмкін басқа да кез келген шара немесе іс-қимыл заңға сәйкес тек қана мемлекеттік мүдделер үшін қолданылуға тиіс және ешбір жағдайда да кемсітушілік сипатта болмауы керек. Осындай шараларды қабылдаған Уағдаласушы Тарап инвесторға немесе оның құқықтық мұрагеріне өтімді және еркін аударылатын валютамен кешіктірмей тиісті өтемақыны төлеуге тиіс.

2. Төлемақы национализациялау немесе экспроприациялау туралы шешім хабарланған және (немесе) жарияланған кезге дейін мөлшері анықталуға тиіс нарықтық құнға тең болуы керек.

6-бап. Шығындарды өтеу

Соғыстың, өзге де қарулы қақтығыстардың, төтенше жағдайлардың, көтерілістердің, тәртіпсіздіктердің немесе басқа да осындай жағдаяттардың салдарынан екінші Уағдаласушы Тараптың аумағында инвестицияларына немесе кірістеріне зиян келтірілген Уағдаласушы Тараптың инвесторларына, реквизициялық шаралардың нәтижесінде туындаған шығындарды қоса алғанда, қайтарым, өтем немесе басқа да реттеу жөнінде соңғы Уағдаласушы Тарап кез келген үшінші мемлекеттің инвесторларына беретін қолайлы режимнен кем емес режим жасалуға тиіс. Осы Бапқа сәйкес жүзеге асырылатын кез келген төлем кідірілмейтін, жеткілікті, тиімді және еркін аударылатын болуға тиіс.

7-бап. Аударым

1. Әрбір Уағдаласушы Тарап өз аумағында салынған инвестициялар жөнінде екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторларына осы инвестициялардан және оларға байланысты басқа төлемдерден алынған кірістердің еркін аударылуын қамтамасыз етеді, атап айтқанда:

- 1-Бапта анықталғандай, инвестициялардан алынған табыс;
- 5 және 6-Баптарға сәйкес қарастырылған өтемдер;
- инвестицияларды толық немесе ішінара сатудан немесе таратудан алынған түсімдер;
- қарызды өтеу жөніндегі қорлар;
- шикізаттық немесе қосымша материалдарды, жартылай дайын немесе дайын өнімдерді сатып алуға, сондай-ақ негізгі капиталдың орнын толтыруға арналған қорлар сияқты инвестицияларды қолдау немесе дамыту төлемдері;
- екінші Уағдаласушы Тараптың аумағында инвестициялар жөнінде тиісті жұмыс рұқсатын алған бір Уағдаласушы Тараптың азаматтары алатын окладтар, жалақы мен басқа да өтемдер, бірақ тек осылармен ғана шектелмейді.

2. Инвестицияларды қабылдаған Уағдаласушы Тарап екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторына немесе өзі инвестицияларын салған компанияға аударымды осы бапқа сәйкес жүзеге асыру үшін инвестор қажетті шетел валютасын сатып алатындай,

кемсітпеушілік негізде валюта рыногына кіруіне рұқсат етуге тиіс.

3. Осы Шартқа сәйкес іске асырылатын аударымдар еркін өтімді валютамен инвестицияларды қабылдаушы Тараптың салық жөніндегі заңдарына сәйкес жүзеге асырылуға тиіс.

4. Уағдаласушы Тараптар халықаралық қаржы орталықтарының практикасына сәйкес осы аударымдарды тым көп кешіктірмей жүзеге асыру үшін қажетті процедураларға ықпал етуге міндеттенеді. Атап айтқанда инвестор аударымды жүзеге асыру үшін тиісті тәртіппен қажетті өтініш жасаған күннен бастап аударым іс жүзінде аударылған күнге дейін айдан аспайтын уақыт өтуге тиіс. Демек, Уағдаласушы Тараптардың екеуі де шетел валютасын сатып алу үшін, сондай-ақ осы уақыт ішінде оны шетелге тиімді аудару үшін талап етілетін істің ресми жақтарын орындауға міндеттенеді.

5. Уағдаласушы Тараптар осы Бапта сілтеме жасалған аударымдарға үшінші мемлекеттің инвесторлары салған инвестициялардың нәтижесінде алынған аударымдарға берілетін қолайлы режимнен кем емес режимді жасауға келіседі.

8-бап. Неғұрлым қолайлы жағдайлар

Уағдаласушы Тараптардың бірі екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторларымен уағдаласқан осы Шарттың талаптарымен салыстырғандағыдан неғұрлым қолайлы жағдайлар осы Шартта қарастырылуға тиіс емес.

9-бап. Суброгация

Егер Уағдаласушы Тараптардың біреуі екінші Уағдаласушы Тараптың аумағында өзінің инвесторлары салған инвестициялар жөнінде коммерциялық тәуекел негізінде қаржы кепілдігін берген болса, соңғы Тарап алғашқы Уағдаласушы Тараптың инвестордың экономикалық құқықтары жөніндегі суброгациясын алғашқы Уағдаласушы Тарап берілген кепіл үшін есептелген бірінші төлемді жүзеге асырған сәттен бастап қабылдауға тиіс. Бұл суброгация алғашқы Уағдаласушы Тарапқа барлық төлемдердің тікелей мұрагері болуға мүмкіндік береді, ал бұл төлемдерді өтеу үшін бастапқы инвестор несие беруші бола алады.

Мүліктік құқықтар, пайдалану, иелену немесе кез келген басқа мүліктік құқық жөніндегі суброгация тек инвестицияларды қабылдаған Уағдаласушы Тараптың құқықтық талаптарына сәйкес орындалғаннан кейін ғана орын алуға тиіс.

10-бап. Уағдаласушы тараптар арасындағы дауларды шешу

1. Осы Шартты түсіндіру немесе қолдану жөнінде Уағдаласушы Тараптар арасындағы кез келген дауды мүмкіндігінше екі Уағдаласушы Тараптың үкіметтері шешеді.

2. Дауды осындай жолмен шешу мүмкін болмаған жағдайда ол келіссөз басталғаннан бергі алты айдың ішінде Уағдаласушы Тараптардың кез келгенінің өтініші бойынша Төрелік сотқа беріледі.

3. Төрелік сот мына төмендегідей түрде құрылуға тиіс:

- әрбір Уағдаласушы Тарап төреші тағайындайды және екі төреші Төраға ретінде үшінші Тараптың азаматын тандауға тиіс. Төрешілер үш айдың ішінде, ал Төраға Уағдаласушы Тараптардың бірі дауды Төрелік сотқа беру туралы ниетін екінші Уағдаласушы Тарапқа хабарлаған күннен бастап бес айдың ішінде тағайындалуға тиіс.

4. Егер екі Уағдаласушы Тараптың бірі белгіленген соңғы мерзімге дейін өз төрешісін тағайындамаса, екінші Уағдаласушы Тарап Халықаралық соттың Төрағасынан осы тағайындауды іске асыруды талап ете алады. Егер екі төреші белгіленген соңғы мерзімге дейін үшінші төрешіні тағайындау туралы келісімге келе алмаса, Уағдаласушы Тараптардың кез келгені Халықаралық соттың Төрағасына тиісті тағайындауды іске асыру жөнінде өтініш жасай алады.

5. Егер осы Баптың 4-тармағында қарастырылған жағдай бойынша Халықаралық соттың Төрағасына аталған міндетті орындауға әлдебір себептер кедергі келтірсе немесе ол Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болса, Төрағаның орынбасарына осы қажетті тағайындауды іске асыру жөнінде ұсыныс жасалуға тиіс. Егер Төрағаның орынбасарына аталған міндетті орындауға әлдебір себептер кедергі келтірсе немесе ол Уағдаласушы Тараптардың бірінің азаматы болса, қажетті тағайындауды жүзеге асыру Уағдаласушы Тараптардың азаматы емес және Халықаралық соттың шені жөнінен ең үлкен мүшесіне ұсынылады.

6. Төрелік сот өз шешімін заңға, осы Шартта немесе Уағдаласушы Тараптар арасындағы қолданылып жүрген басқа келісімдерде мазмұндалған ережелерге, сондай-ақ халықаралық құқықтардың жалпы жұрт таныған принциптеріне құрметпен қарау негізінде шығарады.

7. Егер Уағдаласушы Тараптар басқаша шешпесе, сот өзінің жеке процедурасын белгілейді.

8. Төрелік сот өз шешімін көпшілік дауыспен қабылдайды және бұл шешім екі Уағдаласушы Тарап үшін де түпкілікті ері міндетті болып табылады.

9. Әрбір Уағдаласушы Тарап өзі тағайындайтын төреші үшін кеткен шығындарды және оның төрелік талдаудағы қызметіне байланысты шығындарды көтеруге тиіс. Басқа шығындарды, Төраға шығындарын қоса алғанда, екі Уағдаласушы тарап тең үлеспен өтеуге тиіс.

11-бап. Бір тарап пен екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары арасындағы даулар

1. Уағдаласушы Тараптардың бірі мен екінші Уағдаласушы Тараптың инвесторлары арасындағы осы Шартта көрсетілген инвестициялар жөнінде пайда болуы мүмкін

даулар туралы инвесторға егжей-тегжейлі баяндалып, жазбаша түрде хабарлануға тиіс. Мүдделі жақтар алшақтықтарды мүмкіндігінше достық келісім жолымен шешуге ұмтылуға тиіс.

2. Егер бұл даулар, 1-тармақта көрсетілгендей, жазбаша хабарланған күннен бастап алты айдың ішінде осындай жолмен шешілмесе, дау инвестордың қалауы бойынша мыналарға берілуі мүмкін:

- өзінің аумағында инвестициялар салынған Уағдаласушы Тараптың құзыретті сотына;
- Халықаралық сауда құқығы бойынша БҰҰ Комиссиясы Төрелігі процедурасының ережелеріне сәйкес құрылған арнаулы төрелік сотқа;
- 1965 жылы 18 наурызда Вашингтонда қол қою үшін ашылған "Мемлекеттер мен басқа мемлекет азаматтары арасындағы инвестициялық дауларды шешу жөніндегі Конвенция" құрған инвестициялық дауларды шешу жөніндегі Халықаралық орталыққа, егер Уағдаласушы Тараптардың екеуі де осы Конвенцияға қатысушы болған жағдайда;
- Париж халықаралық сауда палатасының Төрелік сотына.

3. Төрелік:

- осы Шарттың және Уағдаласушы Тараптар арасында қолданылып жүрген басқа да келісімдердің ережелеріне;
- халықаралық құқықтың ережелері мен жалпы жұрт қабылдаған принциптеріне;
- өзінің аумағында инвестициялар салынған Уағдаласушы Тараптың ұлттық заңдарына, құқықтық нормалардың коллизиясына қатысы бар ережелерді қоса алғанда, негізделуге тиіс.

4. Төреліктің шешімі даудағы екі жақ үшін де түпкілікті әрі міндетті болып табылады. Әрбір Уағдаласушы Тарап шешімді өзінің ұлттық заңына сәйкес орындауға міндеттенеді.

12-бап. Шарттың күшіне енуі, ұзартылуы және қолданыста болуын тоқтату

1. Осы Шарт өзінің күшіне енуі үшін талап етілетін тиісті конституциялық процедуралардың орындалғандығы туралы хабарлар алмасылған күні күшіне енеді. Ол он жыл бойы күшінде қалады және келесі екі жылдық кезеңдерге үнсіз келісу жолымен жалғастырылады.

Әрбір Уағдаласушы Тарап осы Шартты оның қолданылу мерзімі

біткенге дейін алты айдың ішінде алдын ала жазбаша түрде хабарлау арқылы бұза алады.

2. Осы Шарттың қолданыста болуы тоқтатылған күнге дейін салынатын немесе сатып алынатын және егер осы Шарт күшінде қалған

жағдайда қолданылатын инвестициялар жөнінде осы Шарттың барлық басқа баптарындағы ережелер тоқтату күнінен бастап кейінгі он жыл бойы қолданыла береді.

1994 жылы 23 наурызда Мадрид қаласында қазақ, испан және орыс тілдерінде екі дана болып жасалады, сонымен бірге барлық текстердің күші бірдей.

Қазақстан Республикасы
үшін

Испания Корольдігі
үшін